

Kui arstimine ning rohitsemine, — ning siis lät tee
Waiwara kerikust mööda õkwa Narwa liina.

Narwa liin saispag mägitse kotuse pääl kaunis
suure Narwa jõe kural kaldal. Lõdne poolt sisse-
minejal näütap liin oma kiigenägusambat palget.
Haljendawa walli tagast tõuswa werewa katuse
üles ning sirutawa säitse ilosat torni taima poole,
mes mite kiik ei ole keriku torni. Kiigekenamb must
torn om Saksa kerikutorn.

Olet sa fillast ülekäinu ahtakesest kiwiwärajast
läbi, siis sa saat edimält wana liina, mes Taani-
maa kuningas Waldemar 1224. ajastajal om
ehitanu. Arwa nüüd pärra, mitus ajastaiga Narwa
liin saispag! Lühikene lai uulits kaldup wärajast alla-
poole wesiwäraja poole. Se wäraja takan om suur
illos sild, kiwist ülestetu, 423 jalga piuta, raud
käsipuud mõlembil pool, ja uhke jõgi woolap ja
rutap filla al mere poole alla. Kummalgi fillaotsal
saiswa paar kuhjalist kiwitulpa. Neide pääle om
Wene keele kiri ülespantu, et sild saanu 1829. ajast-
ajal Würtembergimaa Herzogi Aleksandri walitsuse
al ehitetus. Hääd kät uulitse otsal jõe kaldal sai-
sap wana Lõssimaja. Tema pääle om kõrge torn säetu,
mes pikas Häärmanis kutsutas. Nüüd ildaigu pä-
rametse sõa ajal pruugiti lõssimaja laazaretis, kun
tohtride arstimise läbi mitu haawatut arasütewa,
ent ka mitu abi es saa, enge surma pidiwa nägema,
ehk kül siin tõbitside eest niidade hoolt kanneti, kui
ennege eale wõimalik om, ning neil ütestke tarwidu-
sest puudus es ole. Ehk om ka sinu welitsist mõni
siin haigewoote pääl puhkanu! — Lõisel pool jõe,
wasta Lõssimaja, saispag wana kinniliin, Swangorod
nimi, mes enamb ei saa parandetus, sest et teda
waja ei ole. Tema om säitsme hõõriku ning kate
neljakandilise torniga ehitetu. Se om nüüd jo 366
ajastaiga, et Suurwürlst Swan Wasiljewits seda

kinniliina ülestegi, ning kui ne wana torni oskas
lõnelda, neil oles palju lõnelemist wanast sõast ning
werearawalamisest, haawatuide wigamisest ning ara-
wäärdijide hõiskamisest. Ent nema ei lausu sõnake.
Suur Peterburi postitee lät wanast ning wastsest
Swangorodi liinast keskelt läbi. Wastsen omma
suure laazareti, kun tõbitsid sõamehi sütitetas. Üle
silla jälle tagasiminnen saame Narwa liina. Liinal
om seeläbi wanamoodi nägu, et maja kelbopoolega
uulitsa pääle wäljakäüwa ning wana niferdu tööga
ehitetu uskede pääl piibli wärsikese omma lugeba.
Om ka sääratsid maiu mitmid, mes tühjalt saiswa,
sest et nema kokusadaman omma ning keake ei julgu
sisen elada. Ükse ning akna omma lauduga kinni-
löödu, ning mõnel ei ole õiget peremeeste enamb,
et ta wõla eest om arawõetu, ning wõlandudja wõ-
lawõtjaga ammuke jo hawwan hengawa. Liinan
om kolm kerikut, üts Saksa, tõine Soome, kerik,
kolmas Wene kerik. Kui Keiser Peeter I. liina Rootsi-
laste käest oli arawõitnu, siis es ja meie usu rah-
wale Narwa liinan ei üteke kerikut pärra, enge rah-
was pidi raatusen Jumala orjust pidama. 1726.
ajastajal sai Soome kogudusele luba antus, oma
wana puukerikut jälle ülessäeda, mes 1704. ajast-
ajal sõan oli arahäetetus saanu. Wastine Soome-
kerik palli 1773. ajastajal ara ning tema asemel teti
wastine kiwikerik üles. Annis Keisrina Anna and
Saksa kogudusele wana Rootsi Toomikerikut jälle
tagasi, mes wäaga uhkeste maakiwist om tetu ning
suurte akentega ehitetu. Rae neid kolm kerikut wäl-
jastpoolt ning sissestpoolt läbi ning pea meelen, mes
ja sääl olet nännu. Kül targemba mehe kodun sulle
araseletawa, mes nema neist teedwa ning wanust kir-
just omma opnu. Läkem nüüd ka turu pääle raatust kae-
ma, kost kohtusaksa jo omma kodulännu lõunat pidama.
Kulutagem 10 tenga wiinaraha raatuse hoitjale, et